

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 16 luty 2022 r.

- **Informacje generalne – dokumenty strategiczne**

Europejskie prawo o klimacie – Rozporządzenie (UE) 2021/1119 ustanawiające ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999

Europejskie prawo o klimacie - rozporządzenie:

- ustanawia ramy służące osiągnięciu neutralności klimatycznej w Unii Europejskiej (UE) do 2050 r. (tj. zrównoważeniu w całej UE emisji gazów cieplarnianych i ich pochłaniania uregulowanych unijnym prawem). Gaz cieplarniany to gaz, który posiada zdolność pochłaniania promieniowania podczerwonego z powierzchni Ziemi i ponownego emitowania go w kierunku Ziemi;
- stanowi, że oprócz wiążącego celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. UE powinna następnie dążyć do osiągnięcia ujemnych emisji;
- ustanawia wiążący cel UE zakładający ograniczenie unijnych emisji netto gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 55 % (w porównaniu z poziomami z 1990 r.) oraz przewiduje określenie celu klimatycznego na 2040 r. w ciągu sześciu miesięcy od pierwszego globalnego przeglądu przeprowadzonego w ramach porozumienia paryskiego;
- wprowadza przepisy zapewniające ciągłe postępy w realizacji globalnego celu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, ustanowionego na mocy porozumienia paryskiego.
- Instytucje UE i państwa członkowskie UE wprowadzają wszelkie środki niezbędne, by osiągnąć cele określone w rozporządzeniu, uwzględniając znaczenie sprawiedliwości, solidarności i opłacalności.
- Rozporządzenie ustanawia niezależny Europejski Naukowy Komitet Doradczy ds. Zmiany Klimatu. Zarząd Europejskiej Agencji Środowiska wyznacza 15 członków komitetu doradczego na czteroletnią kadencję w wyniku otwartej procedury selekcji. Wybór członków opiera się na takich kryteriach, jak doskonałość naukowa, szeroka wiedza fachowa i doświadczenie zawodowe w dziedzinie nauk o klimacie i środowisku. Piętnastu wyższych rangą ekspertów naukowych jest powoływanych jako osoby prywatne.

Instytucje UE i państwa członkowskie UE wprowadzają wszelkie środki niezbędne, by osiągnąć cele określone w rozporządzeniu, uwzględniając znaczenie sprawiedliwości, solidarności i opłacalności. Rozporządzenie ustanawia niezależny Europejski Naukowy Komitet Doradczy ds. Zmiany Klimatu. Zarząd Europejskiej Agencji Środowiska wyznacza 15 członków komitetu doradczego na czteroletnią kadencję w wyniku otwartej procedury selekcji. Wybór członków opiera się na takich kryteriach, jak doskonałość naukowa, szeroka wiedza fachowa i doświadczenie zawodowe w dziedzinie nauk o klimacie i środowisku. Piętnastu wyższych rangą ekspertów naukowych jest powoływanych jako osoby prywatne.

Każde państwo członkowskie:

- ustanawia organ doradczy ds. klimatu odpowiedzialny za udzielanie właściwym organom krajowym specjalistycznych porad naukowych;
- organizuje wielopoziomowy dialog w dziedzinie klimatu i energii, w którym uczestniczą samorządy lokalne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy, inwestorzy i inne odpowiednie zainteresowane strony oraz ogół społeczeństwa;
- przedkłada Komisji Europejskiej do dnia 1 stycznia 2029 r., a następnie co 10 lat, swoją strategię obejmującą perspektywę 30 lat, w razie potrzeby aktualizowaną co pięć lat.

Rozporządzenie określa następujące pośrednie środki UE, które mają pomóc w osiągnięciu celu neutralności klimatycznej do 2050 r.

- Ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych w UE do 2030 r. o co najmniej 55 % (w porównaniu z poziomami z 1990 r.). W lipcu 2021 r. Komisja przedłożyła pakiet wniosków ustawodawczych, które ulepszają obowiązujące przepisy UE i zawierają nowe inicjatywy dotyczące wdrażania tego nowego celu. Następnie Komisja będzie monitorować procedury ustawodawcze dotyczące poszczególnych wniosków, aby ocenić, czy pozwolą one osiągnąć nowy cel.
- Ograniczenie wkładu pochłaniania netto do maksymalnie 225 mln ton ekwiwalentu CO₂, aby zapewnić, że do 2030 r. zostaną podjęte wystarczające działania łagodzące. Aby wzmocnić pochłaniacze dwutlenku węgla w UE zgodnie z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., rozporządzenie wymaga od UE zwiększenia poziomu netto pochłaniania dwutlenku węgla w 2030 r. Pochłaniacz to rezerwuuar, który usuwa dwutlenek węgla z atmosfery.
- Umożliwienie Komisji przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie nowego celu klimatycznego na 2040 r. w ciągu sześciu miesięcy od pierwszego globalnego przeglądu przeprowadzonego w ramach porozumienia paryskiego. Do wniosku dołączone zostanie sprawozdanie zawierające przewidywany orientacyjny budżet emisyjny UE na lata 2030–2050.
- Zobowiązanie Komisji, aby w terminie sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu porozumienia paryskiego przedkładała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów UE i poszczególnych państw członkowskich w osiąganiu celów określonych w rozporządzeniu.

Przystosowanie się do zmiany klimatu wymaga, by:

- instytucje UE i państwa członkowskie:
  - zwiększały zdolność do adaptacji, wzmacniały odporność i zmniejszały podatność na zmianę klimatu,
  - zapewniały, by strategie dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu były spójne, wzajemnie się wspierały, dostarczały dodatkowych korzyści strategiom sektorowym i działały na rzecz lepszej integracji tych środków we wszystkich obszarach polityki, a także koncentrowały się w szczególności na najslabszych grupach ludności i sektorach;
- Komisja przyjęła:
  - unijną strategię w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu,
  - wytyczne, w terminie do 30 lipca 2022 r., określające wspólne zasady i praktyki w zakresie identyfikacji i klasyfikacji zagrożeń klimatycznych oraz zarządzania tymi zagrożeniami podczas planowania, opracowywania, realizacji i monitorowania projektów i programów;
- państwa członkowskie przyjęły i wdrożyły krajowe strategie i plany przystosowawcze, uwzględniające szczególną podatność konkretnych sektorów, między innymi rolnictwa, oraz systemów wodnych i żywnościowych oraz bezpieczeństwa żywnościowego, a także promowały rozwiązania oparte na zasobach przyrody i ekosystemach.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32021R1119>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Certyfikacja usuwania dwutlenku węgla – przepisy UE

Konsultacje publiczne przepisów dot. ochrony środowiska (działania w dziedzinie klimatu) – w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) – Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 2 maja 2022 r.

Europejskie prawo o klimacie (rozporządzenie (UE) 2021/1119) zobowiązuje UE do osiągnięcia do 2050 r. równowagi między emisją a pochłanianiem gazów cieplarnianych, a w następnej kolejności do osiągnięcia ujemnego bilansu emisji. Dnia 19 października 2021 r., Komisja ogłosiła w swoim programie prac na 2022 r. wniosek dotyczący certyfikacji usuwania dwutlenku węgla celem zwiększenia skali zrównoważonego usuwania dwutlenku węgla oraz stworzenia nowych modeli biznesowych dla zarządców gruntów i przedsiębiorstw produkcyjnych, zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu i Europejskiego prawa o klimacie. Dnia 15 grudnia 2021 r. Komisja przyjęła Komunikat o zrównoważonym obiegu węgla. Komisja koncentruje się na działaniach krótkoterminowych, aby (i) zwiększyć skalę rolnictwa regeneratywnego jako modelu biznesowego, zachęcając do działalności w ramach ekosystemów, które zwiększają pochłanianie dwutlenku węgla (ii) wesprzeć nowe przemysłowe łańcuchy wartości dodanej w zakresie zrównoważonego wychwytywania, recyklingu i składowania dwutlenku węgla.

Neutralna dla klimatu UE wymaga wielkoskalowego stosowania rozwiązań w zakresie usuwania CO₂ z atmosfery, trwałego składowania go w ekosystemach lądowych i morskich, rezerwuarach geologicznych lub w produktach, bez szkody dla ekosystemów. Do 2050 r. ekosystemy naturalne oraz rozwiązania przemysłowe powinny prowadzić do usunięcia setek milionów ton CO₂ z atmosfery rocznie. UE nie jest w tej chwili na dobrej drodze do osiągnięcia tych wartości: usuwanie dwutlenku węgla przez ekosystemy naturalne spadło w ostatnich latach, a w UE nie jest prowadzone żadne znaczące przemysłowe usuwanie dwutlenku węgla. Choć ograniczenie emisji gazów cieplarnianych nadal musi pozostać absolutnym priorytetem, należy również wspierać rozwój i wdrażanie rozwiązań w zakresie usuwania dwutlenku węgla, w celu osiągnięcia neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych do 2050 r., a następnie ujemnego bilansu emisji. Dużą przeszkodą w zwiększaniu skali usuwania dwutlenku węgla jest brak wspólnego standardu UE w zakresie przejrzystej identyfikacji działań, które przyczyniają się do zrównoważonego usuwania dwutlenku węgla z atmosfery. Istniejące programy – np. w ramach dobrowolnych rynków emisji dwutlenku węgla – certyfikują działalność w zakresie rolnictwa regeneratywnego, ale stosują wiele różnych podejść do obliczania płynących z niego korzyści klimatycznych. Kwestia przemysłowego usuwania dwutlenku węgla jest rzadko poruszana.

W ramach tej inicjatywy zaproponowane zostaną unijne przepisy dotyczące certyfikacji usuwania dwutlenku węgla. Opracowane zostaną niezbędne zasady monitorowania, zgłaszania i weryfikacji autentyczności usunięcia dwutlenku węgla. Celem jest zwiększenie skali zrównoważonego usuwania dwutlenku węgla i zachęcenie do stosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie wychwytywania, recyklingu i składowania CO₂ w sektorach rolnictwa, leśnictwa i przemysłu. Stanowi to niezbędny i znaczący krok w kierunku włączenia usuwania dwutlenku węgla do unijnej polityki klimatycznej.

Link: <https://pracodawcy.pl/certyfikacja-usuwania-dwutlenku-wegla-przepisy-ue/>

2. Konsultacje projektu „Strategii współpracy z partnerami w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027”

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzi konsultacje społeczne projektu „Strategii współpracy z partnerami w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG)”, która została przygotowana przez Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, pełniący rolę Instytucji Zarządzającej FENG.

Celem Strategii jest usystematyzowanie działań podejmowanych wspólnie z partnerami, w tym partnerami spoza administracji w zakresie przygotowania projektu programu FENG, aż do momentu oficjalnego przedłożenia go do Komisji Europejskiej oraz nakreślenie zasad współpracy na dalszych etapach realizacji programu, tj. podczas jego wdrażania, monitorowania oraz podsumowania, wyciągania wniosków i ewaluacji. Dokument wpisuje się w założenia wskazane w Europejskim kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa.

Zasada partnerstwa jest to ścisła współpraca między instytucjami publicznymi, partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w trakcie całego cyklu programowania obejmującego przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie i ocenę.

Przy przygotowaniu Strategii oprócz zaleceń przedstawionych w badaniu „Ewaluacja realizacji zasady partnerstwa” przeprowadzonym na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, skorzystano również z doświadczeń zdobytych przy realizacji perspektywy unijnej 2014-2020. Strategia została skonsultowana z partnerami wchodzącymi w skład podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa (gremium powstałe przy Komitecie ds. Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, w którym zasiadają przedstawiciele rządu, samorządu, partnerów społecznych i gospodarczych oraz przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego).

Uprzejmie prosimy o przekazywanie ewentualnych uwag, opinii i stanowisk do projektu, także w formie elektronicznej (edytowalnej), w terminie do 28 lutego 2022 roku na adres szkop@pracodawcy.pl.

Link: <https://pracodawcy.pl/konsultacje-projektu-strategii-wspolpracy-z-partnerami-w-ramach-programu-fundusze-europejskie-dla-nowoczesnej-gospodarki-2021-2027/>

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

Modele biznesowe gospodarki obiegu zamkniętego

Modele biznesowe gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularne modele biznesowe) modyfikują schemat przepływów produktów i materiałów w gospodarce w stosunku do obecnie szeroko funkcjonujących modeli, właściwych dla gospodarki liniowej. W ten sposób mogą zmniejszyć negatywne skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe wynikające z pozyskania, wykorzystania i ostatecznego usunięcia zasobów i materiałów. Wynika to nie tylko z poprawy wydajności materiałów na poziomie zakładu, ale także z bardziej fundamentalnych zmian w produkcji i konsumpcji.

Cyrkularne modele biznesowe pokazują, w jaki sposób logika tworzenia wartości opiera się na wykorzystaniu wartości ekonomicznej zamkniętych pętli zasobów. Możliwe jest ustrukturyzowanie tych pętli w zbliżonych do siebie charakterem obszarach. Tego typu klasyfikacje prezentuje podejście ReSOLVE opracowane przez fundację Ellen MacArthur. Według niego działania w ramach modeli biznesowych można klasyfikować w następujących obszarach:

1. Regeneruj – wszelkie działania, które służą przywracaniu, zachowaniu i naprawianiu jakości ekosystemów, a także zwracania odzyskanych zasobów biologicznych do biosfery.
2. Współdziel – współdzielenie zasobów pomiędzy różnymi użytkownikami, np. w postaci współużytkowania prywatnych wyrobów przez wielu współwłaścicieli bądź publicznego użytkowania pewnej grupy wyrobów, poprzez wtórne użytkowanie ich podczas całego okresu ich żywotności technicznej oraz przez wydłużanie ich żywotności poprzez konserwowanie, naprawianie oraz projektowanie pod kątem trwałości.
3. Optymalizuj – zwiększanie wydajności danego wyrobu, eliminowania odpadów w łańcuchu produkcji i dostaw na wszystkich etapach cyklu.
4. Zapętlaj – utrzymywanie składników i materiałów w zamkniętych pętlach obiegu oraz dawanie pierwszeństwa pętlom wewnętrznym, oznacza to powtórne wykorzystywanie wyrobów czy składników przy wytwarzaniu oraz recykling materiałów.
5. Wirtualizuj – dematerializacja wykorzystywania zasobów poprzez dostarczanie danej funkcjonalności w sposób wirtualny: bezpośrednio lub pośrednio.
6. Wymieniaj – zastępowanie starych nieodnawialnych materiałów materiałami zaawansowanymi, stosowanie nowych technologii czy nowych form usług.

Więcej informacji pod linkiem: <https://pracodawcy.pl/modele-biznesowe-gospodarki-obiegu-zamknietego/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Polish Circular Hotspot, Innowo.